

سیمای ظاهری امام مهدی (ع)

نویسنده : ابراهیم شفیعی سروستانی

۲۲

حضرت رضا(ع) در روایت دیگری، در پاسخ اباصلت هروی که از ایشان پرسید: «نشانه های قائم شما هنگام ظهور چیست؟» می فرماید: نشانه اش این است که در سنّ پیری است، ولی منظرش جوان است، به گونه ای که بیننده می پندارد چهل ساله یا کمتر از آن است. نشانه دیگرش آن است که به گذشت شب و روز پیر نشود تا آنکه اَجَلش فرا رسد.

نویسنده ارجمند کتاب مکیال المکارم، در بخش چهارم کتاب خود، جمال و زیبایی حضرت مهدی (ع) را یکی از ویژگی های آن حضرت می شمرد و می نویسد:

بدان که مولای ما حضرت صاحب الزمان (ع)، زیباترین و خوش صورت ترین مردم است؛ زیرا شبیه ترین مردم به پیامبر اکرم (ص) است.۱

از بررسی روایات و مطالعه حکایت های نیک بختانی که توفیق زیارت آن امام را یافته اند، برمی آید که قامت و رخسار نازنین امام عصر(ع) در کمال زیبایی و اعتدال بوده و سیمای مبارکش، دل ربا و خیره کننده است.

همین قامت رعنا و رخسار دل ربا موجب شده است هزاران عاشق دل سوخته در آغاز هر صبح با زاری و التماس از خدای خود چنین بخواهند:

خداوندا! آن چهره زیبا و جمال دل آرا را به من بنمای و چشمان مرا با یک نظر به او روشنایی بخش.۲

از آنجا که آشنایی بیشتر با صفات و خصال یوسف زهرا، حضرت مهدی (ع) راهی برای شناخت مدعیان دروغین به شمار می آید و افزون بر این می تواند موجب انس و ارتباط شیعیان با آن عزیز غایب از نظر باشد، با بهره گیری از کلمات معصومان (ع) و حکایت های نقل شده از تشرّف یافتگان، به بررسی این موضوع می

پردازیم. باشد تا به مصداق «وصف العیش نصف العیش»، ما هم از آن جمال دل آرا بهره مند شویم.

روایات فراوانی در توصیف جمال دل آرای آخرین حجت خدا، حضرت مهدی (ع) وارد شده است که در مجموع آنها را به دو بخش می توان تقسیم کرد:

الف) روایاتی که به توصیف کلی سیرت و صورت آن حضرت، بسنده و از ایشان به عنوان شبیه ترین مردم به رسول خدا(ص) یاد کرده اند که از آن جمله به روایات زیر می توان اشاره کرد:

۱. از «جابر بن عبدالله انصاری» نقل شده است که پیامبر گرامی اسلام فرمود:

مهدی از فرزندان من است. اسم او، اسم من و کنیه او، کنیه من است. او از نظر خَلق و خُلق، شبیه ترین مردم به من است.۳

۲. «احمد بن اسحاق بن سعد قمی» می گوید: از امام حسن عسکری (ع) شنیدم که می فرمود:

سپاس از آن خدایی است که مرا از دنیا نبرد تا آنکه جانشین مرا به من نشان داد. او از نظر آفرینش و اخلاق، شبیه ترین مردم به رسول خدا(ص) است.۴

با توجه به این روایات، همه خصال و صفاتی را که در قرآن و روایات به پیامبر گرامی اسلام نسبت داده شده است، به وجود مقدس امام مهدی (ع) نیز می توان نسبت داد. روایاتی که به توصیف ویژگی های ظاهری پیامبر اکرم (ص) پرداخته اند، فراوانند. در اینجا به یکی از آنها اشاره می کنیم. در روایتی که از امام محمد باقر(ع) نقل شده، ویژگی های ظاهری پیامبر خاتم چنین توصیف شده است:

رخسار پیامبر خدا، سپید آمیخته به سرخی و چشمانش سیاه و درشت و ابروانش به هم پیوسته و کف دست و پایش پر گوشت و درشت بود؛ بدان سان که گویی طلا بر انگشتانش ریخته باشد. استخوان دو شانه اش بزرگ بود. چون به کسی روی می کرد، به خاطر مهربانی شدیدی که داشت، با همه بدن به جانب او توجه می کرد. یک رشته موی از گودی گلو تا نافش روییده بود، انگار که میانه صفحه نقره خالص، خطی کشیده شده باشد. گردن و شانه هایش مانند گلاب پاش سیمین بود. بینی کشیده ای داشت که هنگام آشامیدن آب نزدیک بود به آب برسد. هنگام راه رفتن محکم قدم برمی داشت که گویا به سرازیری فرود می آید. باری، نه قبل و نه پس از پیامبر خدا کسی مثل او دیده نشده است.۵

ب) روایاتی که خصال و سیمای امام مهدی (ع) را به تفصیل بیان کرده و ویژگی های آن حضرت را یک به یک برشمرده اند. برخی از روایاتی که در این زمینه وارد شده، به شرح زیر است:

۱. پیامبر گرامی اسلام(ص)، امام مهدی(ع) را شبیه خود معرفی کرده، در توصیف او می فرماید:

پدر و مادرم به فدای او که هم نام من، شبیه من و شبیه موسی، زاده عمران است. بر [بدن] او نوارهایی [جامه هایی] از نور است که از شعاع قدس است.۶

۲. آن حضرت در روایت دیگری در توصیف چهره فرزندش، امام مهدی (ع) می فرماید:

مهدی از فرزندان من است. چهرهٔ او مانند چهره ماه درخشنده است.۷

۳. پیامبر اعظم (ص) در روایتی پیشانی و بینی امام مهدی (ع) را این گونه توصیف می کند:

مهدی از من است، پیشانی گشاده و بینی کشیده دارد.۸

۴. در روایت دیگری از پیامبر خاتم (ص) نقل شده، رنگ چهره و اندام امام مهدی (ص) چنین توصیف شده است:

مهدی مردی از فرزندان من است. رنگ [چهره] او رنگ عربی۹ و اندام او اندام اسرائیلی۱۰ است. بر گونهٔ راست او خالی است که همانند ستاره درخشان است.۱۱

۵. با توجه به همه ویژگی های یادشده است که پیامبر اسلام (ص) در وصف امام مهدی (ع) می فرماید:

مهدی، طاووس اهل بهشت است.۱۲

۶. امام باقر(ع) از پدرش و جدش روایت می کند که روزی امام علی (ع) در حالی که بالای منبر بود، فرمود:

از فرزندان من در آخرالزمان، مردی ظهور می کند که رنگ [صورتش] سفید متمایل به سرخی و سینه اش فراخ و ران هایش ستبر و شانه هایش قوی است و در پشتش دو خال است، یکی، به رنگ پوستش و دیگری، مشابه خال پیامبر اکرم (ص).۱۳

۷. امام رضا(ع) نیز در بیان صفات و ویژگی های امام عصر(ع) می فرماید:

قائم کسی است که در سن پیرمردان و با چهرهٔ جوانان قیام کند و نیرومند باشد تا بدانجا که اگر دستش را به سوی بزرگ ترین درخت روی زمین دراز کند، آن را از جای برکند و اگر بین کوه ها فریاد برآورد، صخره های آن فروپاشد.۱۴

۸. حضرت رضا(ع) در روایت دیگری، در پاسخ اباصلت هروی که از ایشان پرسید: «نشانه های قائم شما هنگام ظهور چیست؟» می فرماید:

نشانه اش این است که در سنّ پیری است، ولی منظرش جوان است، به گونه ای که بیننده می پندارد چهل ساله یا کمتر از آن است. نشانه دیگرش آن است که به گذشت شب و روز پیر نشود تا آنکه اَجَلش فرا رسد.۱۵

۹. «علی بن ابراهیم بن مهزیار اهوازی» که بیست مرتبه به شوق دیدار مولایش ـ امام مهدی(ع) ـ به حج مشرف شد و سرانجام به آرزوی خود دست یافت، در گزارش دیدار خود، آن حضرت را این گونه توصیف می کند.

او میانه بالابود، نه بسیار بلند قد و نه بسیار کوتاه قد. صورتی گرد، سینه ای فراخ، پیشانی سفید و ابروانی به هم پیوسته داشت. بر گونه راست او خالی بود؛ چون دانه مشک که بر قطعه عنبر ساییده باشد.۱۶

۱۰. «ابراهیم بن مهزیار» نیز که به شرف ملاقات امام مهدی (ع) رسیده است، در بیان خصال آن امام می گوید:

او جوانی نورس و نورانی و سپید پیشانی بود با ابروانی گشاده و گونه ها و بینی کشیده و قامتی بلند و نیکو چون شاخه سرو. گویا پیشانی اش ستاره ای درخشان بود و برگونه راستش، خالی بود که مانند مشک و عنبر بر صفحه ای نقره ای می درخشید. بر سرش، گیسوانی پرپشت و سیاه و افشان بود که روی گوششش را پوشانده بود. سیمایی داشت که هیچ چشمی برازنده تر و زیباتر و با طمأنینه تر و باحیاتر از آن ندیده است.۱۷

پی نوشت ها:

۱. حائری قزوینی، مکیال المکارم، ج ۱، ص ۱۳۲.

۲. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۹۹، ص ۱۱۱، (قسمتی از دعای عهد).

۳. شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ترجمه: منصور پهلوان، ج ۱، باب ۲۵، صص ۵۳۴ و ۵۳۵، ح ۱.

۴. همان، ج ۲، باب ۳۸، ص ۱۱۸، ح ۷.

۵. کلینی، الکافی، ج۱، ص ۴۴۳.

۶. علامه مجلسی، بحارالأنوار، ج ۳۶، ص ۳۳۷-۳۳۸، ح ۲۰۰.

۷. همان، ج ۵۱، ص ۹۱.

۸. همان، ص ۹۰.

۹. رنگ عربی، گندمگون یا سفید است. در برخی روایات وارد شده است که رنگ چهره امام مهدی همانند رنگ چهره پیامبر اکرم(ص)؛ یعنی سپید آمیخته به سرخی است.

۱۰. اندام اسرائیلی، اندام فرزندان یعقوب(ع) است که به داشتن قد بلند و اندام رشید مشهور بودند.

۱۱. همان، ص ۹۵.

۱۲.علامه مجلسی، همان، ج ۵۱، ص ۹۱.

۱۳.شیخ صدوق، همان، ج۲، باب ۵۷ ، ص ۵۶۰ ، ح ۱۷.

۱۴. همان، ج ۲، باب ۳۵، ص ۶۹ ، ح ۸ .

۱۵. همان، باب ۵۷ ، ص ۵۵۸ ، ح ۱۲.

۱۶. علامه مجلسی، همان، ج ۵۲، .

۱۷.شیخ صدوق، همان، ج ۲، باب ۴۳، صص ۱۸۰ و ۱۸۱.

کلمات کليدي:

امام مهدی (ع) (fa/Magazine/List/?keyword=۱۲۴۷۹/)

امام (fa/Magazine/List/?keyword=۱۷۹/)

روایت (fa/Magazine/List/?keyword=۱۳۳/)

شانه (fa/Magazine/List/?keyword=۱۸۷۷۷/)

رنگ چهره امام مهدی (fa/Magazine/List/?keyword=۱۱۵۲۵۰/)

جمال و زیبا حضرت مهدی (fa/Magazine/List/?keyword=۱۰۳۹۶۷/)

پیامبر (fa/Magazine/List/?keyword=۳۳/)

عنوان بعد (fa/Magazine/View/۴۲۲۷/۶۳۳۷/۷۰۴۸۴/سخن-و-خنده-پیامبر(ص))

عنوان قبل (fa/Magazine/View/۴۲۲۷/۶۳۳۷/۷۰۴۸۲/صفات-امام)

نظرات کاربران

نویسنده: سید مهدی

۱۴۰۰/۷/۸

مشخصات فقط دوتاش درست هست

۲ + - ۳

پاسخ به نظر

پاسخ ها

نویسنده: SYM

۱۴۰۰/۷/۲۳

با سلام و احترام عذر میخوام مزاحم شدم سوال داشتم که کدام دوتا از خصوصیات درست هستند؟ ممنون میشم بفرمائید.

۲ + - ۱

نویسنده: عشاق المهدی

۱۴۰۰/۷/۶

خدایا همه عاشقان مهدی را به دیدارش مشرف کن

۱۴ + - ۰

پاسخ به نظر

نویسنده: مهدی

مشاهده همه نظرات

ارسال نظر

نویسنده

نویسنده

ایمیل

ایمیل

متن (۱۰۰۰)

متن

ارسال

جدیدترین مجلات

سخن جامعه (/fa/Magazine/View/۶۴۴۶/سخن-جامعه) (/fa/Magazine/View/۶۴۴۶/سخن-جامعه)

سلام بچه ها (/fa/Magazine/View/۶۴۴۵/سلام-بچه-ها) (/fa/Magazine/View/۶۴۴۵/سلام-بچه-ها)

فرهنگ زیارت (/fa/Magazine/View/۶۴۴۴/فرهنگ-زیارت) (/fa/Magazine/View/۶۴۴۴/فرهنگ-زیارت)

پربازدیدترین مجلات

پیام زن (/fa/Magazine/View/۳۹۹۲/پیام-زن) (/fa/Magazine/View/۳۹۹۲/پیام-زن)

گلبرگ (/fa/Magazine/View/۳۲۸۲/گلبرگ) (/fa/Magazine/View/۳۲۸۲/گلبرگ)

مبلغان (/fa/Magazine/View/۲۶۸۹/مبلغان) (/fa/Magazine/View/۲۶۸۹/مبلغان)

پربحث ترین ها

پیام زن (/fa/Magazine/View/۳۹۹۲/پیام-زن) (/fa/Magazine/View/۳۹۹۲/پیام-زن)

پرسمان (/fa/Magazine/View/۴۸۹۲/پرسمان) (/fa/Magazine/View/۴۸۹۲/پرسمان)

مبلغان (/fa/Magazine/View/۲۶۸۹/مبلغان) (/fa/Magazine/View/۲۶۸۹/مبلغان)

